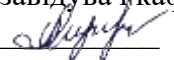

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
хореографічного мистецтва
протокол № 1 від 28.08 2023 р.
завідувач кафедри
 (Алла Рехліцька)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК Композиція і постановка танцю (1 рік навчання)**

Освітня програма **Хореографія**

Спеціальність **024 Хореографія**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Івано-Франківськ, 2023

Назва освітньої компоненти	Композиція і постановка танцю
Викладач (і)	Білоусенко Інна Валеріївна
Посилання на сайт	
Контактний тел..	
Е-mail викладача:	Innabelousenko7@gmail.com
Графік консультацій	П'ятниця 8:30-9:50

1. Анотація до курсу

„Композиція і постановка танцю” на хореографічному відділенні є головною профілюючою освітньою компонентою, тому що підсумовує всі знання та навички, одержані з інших компонентів, надаючи їм нових якостей, а також відокремлює ті, що визначають професійне місце фахівця.

Також дана освітня компонента дає знання про діяльність хореографів по створенню закінченого танцювального номеру – від виникнення задуму, до показу закінченого танцю на глядача.

2. **Мета та цілі курсу** є підготовка студентів до самостійного керування та створення репертуару в дитячих та дорослих хореографічних колективах, з врахуванням специфічних задач, умов і контингенту учасників колективу різних типів і видів танцювального мистецтва (студія або ансамбль класичного танцю, народного танцю, естрадного і джаз-танцю і др.; балет театру), підготовка висококваліфікованих викладачів хореографічних дисциплін в новітніх мистецьких закладах освіти, середній та вищій школі.

3. **Завданням освітньої компоненти** є: визначення поняття „професійний балетмейстер”; які існують види хореографічного мистецтва; танцювальні форми та жанри; класифікацію танців; що таке хоровод, пляска, кадрили; як здійснюється розбір танцю по запису; застосування законів драматургії у постановці танцювального номеру; що таке музичні та хореографічні образи; ким є балетмейстер – скульптор; сфери творчої діяльності балетмейстера; різницю та схожість в роботі балетмейстера в професійному та самодіяльному колективах; що таке

хореографічний текст; п'ять взаємопов'язаних етапів роботи балетмейстера у процесі створення хореографічної постановки; як правильно підібрати музику до хореографічного твору; роботу балетмейстера з композитором, художником, костюмером.

4. Компетентності та програмні результати навчання

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
- Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого- фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

-Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

5. Програмні результати навчання:

- Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
- Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
- Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно- категоріальним апаратом.
- Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
- Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько- балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
- Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу
- Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	-	52	

7. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	I-II	Хореографія	1	нормативний

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Інструменти та обладнання:

Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки бакалаврів «Хореографія» відповідає ліцензійним умовам. Викладання навчальних дисциплін ОП «Хореографія» здійснюється в 3-х танцювальних залах, в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та ауди-візуальними технічними засобами. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, і вимогам правил пожежної безпеки.

9. Політика курсу

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, концертна діяльність) заняття можна відпрацювати у призначений викладачем день для консультацій.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

-самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- посилання на джерела інформації у разі використання хореографічної ідей, лексичних розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

10.Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання до самостійної роботи	Максимальна кількість балів
І семестр					
Створення етюдів з використанням елементарних рухів та просторових композиційних структур.					
Тиждень 1 Дата 4 академічних годин	Тема 1: Вивчення простих кроків. Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням вивчених рухів План Ознайомлення з поняттям хореограф. Стилів та види танців. Поняття малюнок. Створення простих комбінацій на основі простих рухів	Практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Написати анотації до слів : хореограф, стиль танцю, розписати характеристики стилів танцю, види та форми танцю , розписати характеристики. Створити комбінації на основі простих рухів.4 год.	Практичне заняття – 6 балів;

	<p>Тема 2: Вивчення простих кроків. Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням вивчених рухів</p> <p>План</p> <p>Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Створення комбінацій з використання простих та хореографічних рухів</p>	практичне	<p>Основна література 2, 3, 5</p> <p>Допоміжна література 1, 2</p>	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики. 4 год.	Практичне заняття – 6 балів;
<p>Тиждень 2</p> <p>Дата 2</p> <p>академічних годин</p>	<p>Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням емоційного забарвлення</p> <p>План</p> <p>Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Емоції як ресурс до створення лексики.</p>	практичне	<p>Основна література 2, 3, 5</p> <p>Допоміжна література 1, 2</p>	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики та емоцій. 4 год.	Практичне заняття – 6 балів; Підбір музичного матеріалу – 4 бали;
<p>Тиждень 3</p> <p>Дата 2</p> <p>академічних</p>	<p>Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням емоційного забарвлення</p>	практичне	<p>Основна література 2, 3, 5</p> <p>Допоміжна</p>	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики	Практичне заняття – 6 балів;

годин	План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Інструменти емоційної зміни лексики в середині етюд.		література 1, 2	та емоцій. 4 год.	
Тиждень 4 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням емоційного забарвлення План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Емоції та їх вплив на просторове рішення етюд	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики та емоцій. 4 год.	Практичне заняття – 6 балів;
Тиждень 5 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням простору План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Простір як інструмент хореографа	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики в просторі. 4 год.	Практичне заняття – 6 балів;
Тиждень 6 Дата	Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з	практичне	Основна література	Створити комбінації на основі простих рухів, з	Практичне заняття – 6

2 академічних годин	використанням простору План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Простір та його вплив на лексику етюду		2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	використанням хореографічної лексики в просторі. 4 год.	балів;
Тиждень 7 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням музичного матеріалу План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Музика як інструмент хореографа	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики з музичним матеріалом. 4 год.	Практичне заняття – 6 балів;
Тиждень 8 Дата 2 академічних годин	Тема: Техніка обертів зі змінюю центру. План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки.	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики з пантомімою. 4 год.	Практичне заняття – 6 балів;
Тиждень 9 Дата 2	Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з використанням музичного	практичне	Основна література 2, 3, 5	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням	Практичне заняття – 6 балів;

академічних годин	матеріалу План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Вплив музики на лексику та зміст етюд		Допоміжна література 1, 2	хореографічної лексики з музичним матеріалом. 4 год.	
Тиждень 10 Дата 2 академічних годин	Тема: Пантоміма та танцювальний жест План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Різниця між пантомімою та танцювальним жестом.	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики з пантомімою. 2 год.	Практичне заняття – 6 балів;
Тиждень 11 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами сольних етюдів з пантоміми План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки.	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Створити комбінації на основі простих рухів, з використанням хореографічної лексики з пантомімою. 2 год.	Практичне заняття – 6 балів; Конспект – 4 бали
II семестр					
Робота над постановкою хороводів по запису					
Тиждень 1 Дата	Тема 1: Ідейно-тематична розробка хороводу.	Практичне	Основна література	Розробити та занотувати ідею та тематику	Практичне заняття – 7

<p>4 академічних годин</p>	<p>Пошуково-дослідницька робота.</p> <p>План</p> <p>Ознайомлення з поняттям «ідея» «тематика». Розбір малюнків, вплив кількості учасників на малюнок. Тематика хороводів за порами року та іншими характеристиками.</p> <p>Тема 2: Створення та виконання студентами хороводів.</p> <p>План</p> <p>Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Методи підбору музичного матеріалу.</p>	<p>практичне</p>	<p>2, 3, 5</p> <p>Допоміжна література 1, 2</p> <p>Основна література 2, 3, 5</p> <p>Допоміжна література 1, 2</p>	<p>хороводу.</p> <p>Занотувати та намалювати основні малюнки танцю. Основні позначки в записі танцю 4 год.</p> <p>Робота над хороводом за затвердженою тематикою, пошукова робота музичного матеріалу. 4 год</p>	<p>балів;</p> <p>Практичне заняття – 7 балів;</p> <p>Підбір музичного матеріалу – 5 балів;</p>
<p>Тиждень 2</p> <p>Дата 2</p> <p>академічних годин</p>	<p>Тема: Створення та виконання студентами хороводів.</p> <p>План</p> <p>Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення</p>	<p>практичне</p>	<p>Основна література 2, 3, 5</p> <p>Допоміжна література 1, 2</p>	<p>Робота над хороводом в групі, створення запису малюнків, опис хороводу. 4 год</p>	<p>Практичне заняття – 7 балів;</p>

	помилки. Використання атрибутів, їх вплив на концепцію хороводу				
Тижень 3 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами хороводів. План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Використання атрибутів, їх вплив на концепцію хороводу	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Робота над хороводом в групі, створення запису малюнків, опис хороводу. 4 год	Практичне заняття – 7 балів;
Тижень 4 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами хороводів. План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Використання атрибутів, їх вплив на концепцію хороводу	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Робота над хороводом в групі, створення запису малюнків, опис хороводу. 4 год	Практичне заняття – 7 балів;
Тижень 5 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами хороводів. План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Робота над єдністю	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Робота над хороводом в групі, створення запису малюнків, опис хороводу. 5 год	Практичне заняття – 7 балів;

	виконання танцівників їх взаєморозуміння				
Тиждень 6 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами хороводів. План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Робота над єдністю виконання танцівників їх взаєморозуміння	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Робота над хороводом в групі, створення запису малюнків, опис хороводу. 5 год	Практичне заняття – 7 балів;
Тиждень 7 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами хороводів. План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок.	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Робота над хороводом в групі, створення запису малюнків, опис хороводу. 5 год	Практичне заняття – 7 балів;
Тиждень 8 Дата 2 академічних годин	Тема: Створення та виконання студентами хороводів. План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилок. Робота по підготовці до екзамену.	практичне	Основна література 2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	Робота над хороводом в групі, створення запису малюнків, опис хороводу. 5 год	Практичне заняття – 7 балів;
Тиждень 9 Дата	Тема: Створення та виконання студентами хороводів.	практичне	Основна література	Підсумкове залікове заняття. Звітування про	Практичне заняття – 7

2 академічних годин	План Перевірка виконання самостійної роботи. Розбір, обговорення та виправлення помилки. Робота по підготовці до екзамену.		2, 3, 5 Допоміжна література 1, 2	виконання самостійно підготовлених сольних хороводів та конспектів. 5 год.	балів; Конспекти – 5 балів
Всього год. практичних	Практичної роботи				

11. Система оцінювання та вимоги

Навчальні досягнення студентів освітньої компоненти «Віртуозні техніки в хореографії» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип по операційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю

Якщо дисципліна вивчається протягом двох семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка. Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі. Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті. Результати проміжного та підсумкового контролю знань студентів зазначаються у

відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС). Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

I Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів	Одиниць	Всього
1.	Аудиторна робота, яка складається з таких критеріїв:			72
	- постановочно-виконавська робота	6	12	
2.	Самостійна робота складається з таких критеріїв:			8
	- підбір музичного матеріалу	4	1	
	- конспекти	4	1	
	Підсумковий контроль	20		100

II Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів	Одиниць	Всього
1.	Аудиторна робота, яка складається з таких критеріїв:			70
	- постановочно-виконавська робота	7	10	
2.	Самостійна робота складається з таких критеріїв:			10
	- підбір музичного матеріалу	5	1	

- конспекти	5	1	
Підсумковий контроль	20		100

Критерії оцінювання відповіді на екзамені (усної, письмової, творчої).

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно Студент повинен грамотно будувати відповідь, оперуючи науковими термінами та назвами хореографічних рухів, знати їх переклад та вміло вимовляти англійською, знати будову кістково-рухливого апарату тіла людини, м'язову структуру. Знати теоретичну основу виникнення певної хореографічної культури, мистецтво танцю якого вивчається. Студент має знати матеріал семестру, володіти практичними навичками у поєднанні з логічним поясненням кожного руху, тобто методикою та послідовністю його вивчення на всіх етапах: від руху у чистій формі до руху у розвитку. Вміти визначати послідовність елементів, які створюють рух, точно знати кожне положення рук, ніг, голови, корпусу у той чи інший момент виконання. Не прибігаючи до практичного показу вміти словесно пояснити методику виконання певного руху та його послідовність. Вміти визначити та виправляти помилки виконання. Володіти грамотною технікою виконання.
B	82-89 балів	Дуже добре – Студент має знати теоретичний, методичний матеріал семестру, володіти практичними навичками у поєднанні з логічним поясненням кожного руху, тобто методикою та послідовністю його вивчення на всіх етапах: від руху у чистій формі до руху у розвитку. Вміти визначати послідовність елементів, які створюють рух, точно знати кожне

		положення рук, ніг, голови, корпусу у той чи інший момент виконання. Вміти практично показати та пояснити методику виконання певного руху та його послідовність, визначити та виправляти помилки виконання.
C	75-81 балів	Добре – Студент повинен будувати відповідь, оперуючи термінологією хореографічних рухів, знати їх переклад. Студент має володіти методичним та практичним матеріалом семестру, знати теоретичну основу виникнення певної хореографічної культури, мистецтво танцю якого вивчається. Правильно виконувати послідовність вивчених рухів. Вміти вирізняти методичні помилки при виконанні певного руху
D	69-74 балів	Задовільно – Студент має володіти методичним та практичним матеріалом семестру, знати теоретичну основу виникнення певної хореографічної культури, мистецтво танцю якого вивчається. Студент здатний правильно виконувати нескладні танцювальні комбінації після показу екзаменатора.
E	60-68 балів	Достатньо – Студент має володіти методичним та практичним матеріалом семестру, орієнтуватися у питаннях теоретичного характеру, що пов'язані з хореографічним стилем, що вивчається. Правильно виконувати послідовність вивчених рухів. Вміти вирізняти методичні помилки при виконанні певного руху. Студент здатний виконувати нескладні танцювальні комбінації після показу екзаменатора.).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – Студент повинен знати перелік рухів, що вивчаються, та вміти показати їх на практиці. Два бали студент отримує в разі, якщо він здатен сприймати та відтворювати окремі пластичні рухи.

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – Сприйняття та свідомість студента примітивні та схематичні. Повна творча та емоційна пасивність. Погана фізична форма та практична підготовка, але студент повинен знати перелік рухів, що вивчаються.
----------	-------------------	--

12.Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Бистрицька С.О. Розвиток танцювальної хіп-хоп культури: від 60-Х років ХХ століття до сьогодення/ С.О.Бистрицька. – Херсон: ВАТ «Херсонська міська друкарня», 2009.- 44 с.
2. Джазовые танцы / Авт.-сост. Е.В. Динец.– Донецк: «Сталкер», 2004.– 62 с.: ил. – (Танцуют все!).
3. Мейнель К., Шнабель Г. Учение о движении – спортивная моторика. Берлин, 2001.
4. Мехлинг Г., Эфенберг А. Перспективы аудиомоторики / Практически ориентированное учение о движении, как прикладная спортивная моторика. Лейпцигские спортивно-научные статьи, № 5, 1999.
5. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу. – Вип. 1. – К.: Муз. Україна, 1969. – 230 с.

Додаткові

1. Дойч Д. Психология музыки. Нью-Йорк, 1982.
2. Таут Г., Райтбун Н., Миллер Р. Музыка в сравнении с метрономом в ритмической двигательной задаче. Университет штата Колорадо, № 5, 1995